

02.06.2021

Ärende/8

§ 169

Den av ledamoten Jussi Chydenius väckta motionen om konstgräsplaner för stadsinvånarnas fria bruk

HEL 2020-012443 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att man i samband med beredningen av en långsiktig plan för förbättrandet av skicket och underhållet av skolgårdar och små sandplaner i närheten av skolor utreder möjligheterna att beakta den områdesmässiga fördelningen av befintliga konstgräsplaner i staden. (Jussi Chydenius)

Behandling

Ledamoten Jussi Chydenius understödd av ledamoten Paavo Arhinmäki föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att man i samband med beredningen av en långsiktig plan för förbättrandet av skicket och underhållet av skolgårdar och små sandplaner i närheten av skolor utreder möjligheterna att beakta den områdesmässiga fördelningen av befintliga konstgräsplaner i staden.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

På förslag av ordföranden godkände stadsfullmäktige enhälligt ledamoten Jussi Chydenius förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite

Sökande av ändring

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

02.06.2021

Ärende/8

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Jussi Chydenius och 17 andra ledamöter föreslår i sin motion att man ska lägga konstgräs på mindre planer, t.ex. intill skolorna, och fritt låta stadsborna använda dem, utan reservering.

På femton konstgräsplaner som staden förvaltar har man reserverat planen för allmänheten vardagar kl. 16–18 och veckoslut kl. 10–12. Det finns lediga tider två eller tre dagar i veckan, på olika planer olika dagar. Utöver de tider som är avsedda för allmänheten kan man fritt använda planerna även då där inte pågår annan verksamhet.

När konstgräsplanerna är öppna för allmänheten har de vanligtvis utnyttjats tämligen sparsamt, med undantag av Tölö bollplan. Förutom att bygga nya konstgräsplaner bör man fundera på hur allmänheten skulle kunna anlita planerna mer effektivt. I nuläget anlitar allmänheten inte planerna i så stor utsträckning att det skulle vara motiverat att anlägga fler planer för allmänt bruk.

Om man anlägger fler konstgräsplaner inskränker det på nätverket av naturliga isbanor, som har en stor efterfrågan. I synnerhet fotbollsplaner med gummigranulat lämpar sig sämre för vintersport än konstgräsplaner med sand eller stenmjöl. Det krävs betydligt mer arbete för att islägga konstgräsplaner som har gummigranulat.

Det kostar ungefär 70 000–200 000 euro att anlägga en mindre konstgräsplan, beroende på planens storlek, läge och typ av konstgräs. En konstgräsplan med sand är något billigare och passar bättre för olika friluftssändamål, medan sådana med gummigranulat passar bäst för fotboll.

Man bör inte flytta gamla konstgräsmattor till nya planer eftersom mattorna kan rivas i flytten. Mattornas livslängd är sju till tio år, varefter de måste bytas ut på grund av slitage, och de kan inte flyttas till mindre populära ställen.

Större planer på allmänna områden administreras vanligen av kultur- och fritidssektorn, medan planerna på skolgårdarna hör till fostrans- och utbildningssektorn. Då en sektor konstaterar att en sandplan ska göras om till konstgräs är det stadsmiljösektorn som utför ändringen, inom ramen för disponibla anslag. För att anlägga konstgräsplaner krävs sektorsövergripande samarbete, och det är viktigt att detta blir

02.06.2021

Ärende/8

mer smidigt. Det ska vara alla sektorers gemensamma mål att främja motionering.

I rörlighetsprogrammet, som är ett av stadsstrategins spetsprojekt, har man ställt upp ett mål om att öka möjligheten att motionera på skolgårdar. Man har gjort en omfattande utredning om i vilket skick redskap och utrustning på skolgårdarna är, och omständigheterna för motion har med ett särskilt anslag förbättrats på tio skolgårdar åren 2019–2020. En plan för att upprätthålla och förbättra gårdarna mer långsiktigt är under beredning.

Svaret stämmer överens med utlåtandena från kultur- och fritidsnämnden och stadsmiljönämnden.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 19.05.2021 § 144

HEL 2020-012443 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

05.05.2021 Bordlades

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

02.06.2021

Ärende/8

maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 302

HEL 2020-012443 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

19.04.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus
4.3.2021

HEL 2020-012443 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet-
palvelukokonaisuus antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausun-
non:

Hiekkakenttien muuttaminen tekonurmikentiksi

Rakennukset ja yleiset alueet-palvelukokonaisuus toteuttaa toimin-
nallisia hankkeita, kuten hiekkakenttien muuttaminen tekonurmikentiksi,
käyttäjätoimialojen ilmaiseman tarpeen perusteella. Tekonurmikenttien
tarpeen määrittely tapahtuu kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuuri-
ja vapaa-ajan toimialojen toimesta.

Toimialojen näkökulmia tekonurmikenttiin

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on käsitellyt 02.02.2021 pitämässään
kokouksessa valtuutettu Jussi Chydeniuksen ym. valtuustoaloitetta te-
konurmien rakentamiseksi kaupunkilaisten vapaaseen käyttöön. Kult-
tuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydäl-
le.

Tällä hetkellä tekonurmikenttien tarpeesta käydään kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan (KUVAn) sisäistä keskustelua. Kaikkien kenttien käyttöaste ei ole niin korkea, että uusien kenttien rakentaminen olisi välttämättä perusteltua. Tekonurmikentän rakentaminen kaventaa helposti potentiaalista luonnonjääkenttäverkkoa, jolle varsinkin taas kuluvana talvena on ollut merkittävää kysyntää. Lisäksi tekonurmikentät lisäävät painetta liikunnan ja ulkoilun investointi- sekä käyttömäärärahojen kasvattamista kohtaan.

Tekonurmikenttiä suunniteltaessa tulee ottaa huomioon jo olemassa olevan kentän käyttäjien tarpeet ja punnita sitä, että lisääkö tekonurmen asentaminen ihmisten liikkumista vai käykö peräti päinvastoin.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan (KASKOn) näkökulmasta koulu- pihojen kenttä voidaan toteuttaa, jos:

- oppilaat ovat toivoneet tätä pihavarusteiden määrittelyä koskevassa osallistumismenettelyssä
- toivotut toiminnalliset elementit sekä kenttä mahtuvat - oppilaiden ja toiminnan tavoitteita priorisoidaan
- kenttä mahtuu pihalle
- koulun välittömässä läheisyydessä ei ole kenttää
- rakennushistorialliset arvot sallivat sen myös (kaupunginmuseo puoltaa)
- kenttä voidaan toteuttaa turvallisesti (ei synny katvealueita tai alueita, joissa esim. kiusaaminen on mahdollista)
- maasto-olosuhteet sallivat
- toteutus on kustannustehokasta ekologista (linjassa kaupungin ympäristötavoitteiden kanssa)

Mikäli tekonurmeen päädytään, tulee määritellä, tehdäänkö hiekka- vai kumirouhetekonurmea. Alusta ratkaisee, millaiseen urheiluun kenttää voidaan käyttää. Alustaratkaisua ei näiden kahden välillä voi tehdä ns. monilajiperiaatteella, vaan kumirouhe on jalkapalloilun alusta ja hiekka- tekonurmi soveltuu vapaa-ajankäyttöön. Hiekkatekonurmi on alustaksi asennettuna n. 15 % edullisempi vaihtoehto. Kumirouhe- kentän vuosittaiset huoltokustannukset ovat kaksinkertaiset hiekkatekonurmeen verrattuna.

Molemmat alustaratkaisut ovat kiinteistön ylläpidon ja siivoamisen kannalta haasteellisia kantautuvuutensa vuoksi, mutta kumirouhe on todettu huomattavasti kantautuvammaksi. Kumirouheeseen liittyy sisätiloihin kantautuessaan myös ominaishajua, mikä saatetaan kokea häiritseväksi. Kumirouheen voimakas kantautuvuus aiheuttaa myös itse alu-

02.06.2021

Ärende/8

stalle suurempia muutoksia, minkä johdosta alusta tarvitsee tiheimmällä välillä huoltoa ja täyttöä.

Yhteenveto

Kun kyseessä on yleisellä, esimerkiksi puistoalueella oleva kenttä, KUVA määrittelee muutoksen tarpeen edellä mainittuihin näkökulmiin nojaten. Kun kyseessä on koulukiinteistöllä oleva kenttä, Kasko määrittelee muutoksen tarpeen edellä mainittuihin näkökulmiin nojaten. Mikäli käyttäjätoimialat toteavat hiekkakentän muutoksen tekonurmikentäksi tarpeelliseksi ja ilmaisevat tarpeen kaupunkiympäristön toimialalle soveltuvien menettelyjen mukaisesti, kaupunkiympäristön toimiala käynnistää hankkeen käytettävissä olevan määrärahojen puitteissa.

Lisätiedot

Sanna Rautajärvi, asiakaspäällikkö, puhelin: 310 32554
sanna.rautajarvi(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 16.02.2021 § 16

HEL 2020-012443 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että tekonurmialueiden ja kenttien rakentaminen on lähtökohtaisesti positiivinen ja kannatettava asia. Paremmat tilat kannustavat kaupunkilaisia liikkumaan ja koetelemaan erilaisia urheilulajeja, tekonurmet ehkä ennen kaikkea pelaamaan jalka- ja pesäpalloa.

Helsingin kaupunki hallinnoi tällä hetkellä yhteensä 30 tekonurmikenttää, jotka ovat varsin suosittuja. Suurin osa tekonurmikenttien käyttövuoroista on jaettu kaupungin urheiluseuroille, jotka käyttävät kenttien tehokkaasti. Seuroihin kuulumattomille kuntalaisille on puolestaan varattu 15:ltä kaupungin hallinnoimalta tekonurmikentältä matalankynnyksen ja vapaaseen käyttöön tarkoitettuja yleisövuoroja arkisin klo 16–18 ja viikonloppuisin klo 10–12. Niitä on noin 2–3 päivänä viikossa, ajoitettuna eri viikonpäiville. Silloin kun tekonurmikentillä ei ole muuta toimintaa ne ovat myös vapaasti käytettävissä. Yleisövuorojen aikana kentät ovat kuitenkin olleet pääosin varsin matalalla käytöllä Töölön Pallokenttää lukuun ottamatta. Uusien tekonurmikenttien rakentamisen rinnalla tulisi pohtia keinoja yleisövuorojen käytön tehostamiseksi.

Tekonurmialueiden lisäämiseen liittyy lisäksi haasteita. Ensinnäkin pienten tekonurmikenttien rakentamiskustannukset ovat noin 70

000—200 000 euroa kentän koosta ja sijainnista riippuen. Tällaisten kenttien ylläpitämisestä syntyy käyttökustannuksia noin 1 000—2 000 euroa/vuosi.

Toiseksi vanhojen tekonurmimattojen siirtäminen toisilta kentiltä ei ole lähtökohtaisesti kannatettava ajatus. Mattojen käyttöikä on keskimäärin seitsemästä kymmeneen vuotta, jonka jälkeen ne tulisi kulumisesta johtuen uusia, eikä siirtää vähemmän tärkeinä pidetyille alueille. Lisäksi mattojen siirtämisessä merkittävänä käytännön riskinä on niiden repeäminen ja tätä kautta muuttuminen käyttäjille vaarallisiksi.

Kolmanneksi varsinkin jalkapallon tarpeisiin viime vuosina rakennetut kumirouhetekonurmikentät sopivat hiekkatekonurmi- ja kivituhkakenttiä heikommin talviurheilun tarpeisiin. Näiden jäädyttäminen esimerkiksi vaatii runsaasti enemmän työtunteja.

Pienempiä kenttiä koulujen läheisyydessä ja puistoalueilla hallinnoivat pääasiassa kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimiala. Kaupunkistrategian kärkihankkeena toteutettavassa liikkumisohjelmassa on asetettu tavoite koulupihojen liikunnallisuuden lisäämisestä. Koulupihojen ja pihoilla olevien välineiden ja varusteiden kunto on selvitetty kattavasti eri tietolähteitä hyödyntäen. Vuosina 2019—2020 kymmenen koulupihojen liikkumisolosuhteita parannettiin erillismäärärahalta. Valmistelussa on pitkäjänteisempi suunnitelma pihojen kunnan ja ylläpidon parantamiseksi. Asian eteenpäin viemiseksi on tärkeää parantaa yhteistyötä kaupunkiympäristön, kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä Staran välillä. Tämä on välttämätöntä, koska kenttien maa-alueet ovat eri toimialojen hallinnoimia ja myös toteutuksessa tarvitaan yhteistyötä yli toimialarajojen. Liikunnallisuuden edistämisen tulee myös olla kaikkien hallintokuntien yhteinen tavoite.

Liikunta-alueiden ja -puistojen investointisuunnitelmassa ei ole varauduttu esitettyyn koulujen kenttien uusimiseen. Näiden investointimäärärahojen viime vuosien niukkuuden vuoksi, liikuntapalvelukokonaisuuden omia tekonurmikenttiä ei ole pystytty uusimaan sillä aikataululla kuin olisi ollut niiden käyttökunto huomioon ottaen tarpeellista. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että vuodelle 2022 liikunnan investointimäärärahoja lisätään.

Käsittely

16.02.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli liikuntapaikkapäällikkö Petteri Huurre.

02.06.2021

Ärende/8

Vastaehdotus 1:

Jussi Chydenius: Poistetaan kappaleen 7 lopusta virke:

"Tätä edesauttaisi entistä toimivampi yhteistyö kaupunkiympäristön, kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä Staran välillä."

ja korvataan seuraavalla:

"Asian eteenpäin viemiseksi on tärkeää parantaa yhteistyötä kaupunkiympäristön, kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä Staran välillä. Tämä on välttämätöntä, koska kenttien maa-alueet ovat eri toimialojen hallinnoimia ja myös toteutuksessa tarvitaan yhteistyötä yli toimialarajojen. Liikunnallisuuden edistämisen tulee myös olla kaikkien hallintokuntien yhteinen tavoite."

Kannattaja: Sami Muttilainen

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Jussi Chydeniuksen vastaehdotuksen 1 yksimielisesti.

Vastaehdotus 2:

Jussi Chydenius: Lisätään kappaleen 8 loppuun virke:

"Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että vuodelle 2022 liikunnan investointimäärärahoja lisätään."

Kannattaja: Sami Muttilainen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Jussi Chydeniuksen vastaehdotuksen 2 mukaisesti muutetuna

Jaa-äännet: 5

Mika Ebeling, Arja Karhuvaara, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Laura Varjokari

Ei-äännet: 7

Jussi Chydenius, Simon Granroth, Sami Muttilainen, Terhi Peltokorpi, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa, Niilo Toivonen

Tyhjä: 1

Nasima Razmyar

Poissa: 0

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Jussi Chydeniuksen vastatiedotuksen 2 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 5–7 (1 tyhjä).

02.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi